

Moeilijk vervulbare vacatures

1 april 2021

Ook tijdens corona moeilijk vervulbare vacatures

- **Begin maart, voor de coronacrisis, had 19% van de werkgevers 1 of meerdere moeilijk vervulbare vacatures open staan.**
- **Een kwart van de bedrijven met moeilijk vervulbare vacatures geeft aan dat dit aantal is afgenomen door de coronacrisis. 63% geeft echter aan dat dit aantal gelijk is gebleven. Bij 11% van de bedrijven is het aantal moeilijk vervulbare vacatures juist toegenomen sinds de coronacrisis.**
- **Bij ruim 1 op de 10 bedrijven ontstonden er sinds de start van de coronacrisis moeilijk vervulbare vacatures. Vooral in het openbaar bestuur en de gezondheids- en welzijnszorg is het aandeel vestigingen met moeilijk vervulbare vacatures hoog. In de bouwnijverheid, industrie en de sector informatie en communicatie zijn minder vacatures ontstaan, maar zijn de vacatures naar verhouding het vaakst moeilijk vervulbaar.**
- **Gemiddeld is een derde van de ontstane vacatures sinds de start van de coronacrisis moeilijk vervulbaar. Dit aandeel is vergelijkbaar met een eerdere meting van UWV in 2017.**
- **Bedrijven met moeilijk vervulbare vacatures geven aan vooral moeite te hebben met het invullen van vacatures voor technische en productieberoepen en commerciële beroepen.**
- **Vooral het ontbreken van sollicitanten wordt door bedrijven als oorzaak genoemd van het moeilijk kunnen vervullen van vacatures. Daarnaast werd relatief vaak het ontbreken van de benodigde vakkennis en de benodigde werkervaring onder sollicitanten genoemd als oorzaak.**
- **Dit blijkt uit een enquêteonderzoek in opdracht van UWV onder bijna 2.800 bedrijfsvestigingen¹ in de periode september tot half november 2020 waarin werd teruggekeken op de periode sinds de uitbraak van de coronapandemie. Doordat de enquête betrekking had op vrijwel alle bedrijfssectoren² is het mogelijk, in de gevallen waar de respons dit toelaat, een beeld te schetsen van verschillen tussen sectoren.³**

¹ Voor de leesbaarheid gebruiken we in dit artikel de term 'bedrijven' waar feitelijk 'bedrijfsvestigingen' moet staan.

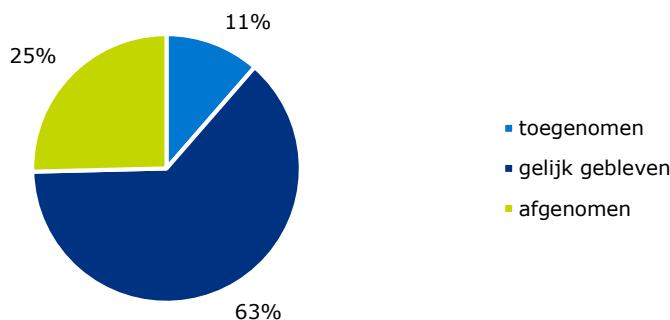
² Uitzendbedrijven en payrollbedrijven zijn buiten beschouwing gelaten

³ Voor meer informatie over de onderzoeksmethode en de respons, zie bijlage 1.

Aantal moeilijk vervulbare vacatures bij meeste bedrijven gelijk gebleven

Begin maart 2020, voor de coronacrisis, had 19% van de bedrijven 1 of meerdere moeilijk vervulbare vacatures⁴ open staan. Sinds half maart 2020 zijn diverse overheidsmaatregelen ingevoerd om de verspreiding van het coronavirus tegen te gaan. Bij driekwart van de bedrijven heeft de coronapandemie impact (gehad) op het werk.⁵ Ook daalde het aantal vacatures in de eerste helft van 2020 als gevolg van de coronacrisis.⁶ De verwachting is dat dit ook invloed zou hebben op het aantal moeilijk vervulbare vacatures onder werkgevers. Desondanks geeft 63% van de bedrijven die begin maart moeilijk vervulbare vacatures open had staan aan dat het aantal moeilijk vervulbare vacatures gelijk is gebleven sinds de start van de coronacrisis. 11% van de bedrijven die voor de coronacrisis moeilijk vervulbare vacatures open hadden staan had zelfs te maken met een toename van het aantal moeilijk vervulbare vacatures. Bij een kwart van de bedrijven is het aantal moeilijk vervulbare vacatures afgenomen.

Figuur 1 Toe- of afname van het aantal moeilijk vervulbare vacatures sinds de start van de coronacrisis
Vestigingen die begin maart 2020 moeilijk vervulbare vacatures hadden

Vestigingen in openbaar bestuur en gezondheids- en welzijnzorg vaker moeilijk vervulbare vacatures

Bij 29% van de ondervraagde bedrijven zijn sinds half maart, het begin van de coronacrisis, één of meerdere externe vacatures ontstaan (zie tabel 1). Bij 12% van de bedrijven zijn in die periode één of meerdere moeilijk vervulbare vacatures ontstaan. Dit aandeel verschilt per sector. Zo ontstonden er bij relatief veel vestigingen in het openbaar bestuur en de gezondheids- en welzijnzorg moeilijk vervulbare vacatures (respectievelijk 27% en 24%). Dat deze twee sectoren het grootste aandeel bedrijven hebben met moeilijk vervulbare vacatures wordt naast hun rol in de uitvoering van coronamaatregelen, -steunpakketten en coronabestrijding, mede veroorzaakt door de grootte van de vestigingen. Uit de enquête komt naar voren dat met name de grotere vestigingen aangeven dat er vacatures zijn ontstaan sinds half maart 2020 en in deze twee sectoren komen relatief vaker grote vestigingen voor.

In de horeca en de sector vervoer en opslag ontstonden slechts bij een klein deel van de bedrijven moeilijk vervulbare vacatures (7%). Deze sectoren zijn zwaar geraakt door de overheidsmaatregelen om de verspreiding van het coronavirus te beperken. Dit blijkt ook uit de Conjunctuurenquête van het CBS. Volgens deze enquête ervoeren 3 op de 10 bedrijven in de horeca in 2019 nog belemmeringen in de bedrijfsvoering door een tekort aan personeel. In het eerste kwartaal van 2021 is dit er nog slechts 5%. In de sector vervoer en opslag werd met name het personenvervoer hard geraakt door de ingestelde reisbeperkingen.⁷

⁴ Werkgevers konden in de enquête zelf aangeven of vacatures moeilijk vervulbaar zijn. Het gaat dus om de perceptie van de werkgever.

⁵ UWV (02-02-2021). Impact coronacrisis op werk en werving: ervaringen werkgevers

⁶ UWV (08-10-2020). Duiding arbeidsmarktontwikkelingen oktober 2020

⁷ UWV (27-11-2020). Barometer Transport en Logistiek.

Tabel 1 Aandeel bedrijven met ontstane (moeilijk vervulbare) vacatures sinds half maart 2020 (naar sector⁸)

	Aandeel bedrijven met ontstane vacatures sinds half maart	Aandeel bedrijven met moeilijk vervulbare vacatures, ontstaan sinds half maart 2020
Landbouw	22%	*
Industrie	25%	14%
Bouwnijverheid	22%	14%
Groothandel	26%	9%
Detailhandel en autohandel	33%	10%
Vervoer en opslag	24%	7%
Horeca	26%	7%
Informatie en communicatie	24%	13%
Financiële instellingen	30%	12%
Verhuur en overige zakelijke diensten	26%	11%
Specialistische zakelijke diensten	31%	13%
Openbaar bestuur	70%	27%
Onderwijs	46%	16%
Gezondheids- en welzijnzorg	43%	24%
Cultuur, sport, recreatie, overige dienstverlening	16%	*
Totaal (inclusief landbouw en cultuur)⁹	29%	12%

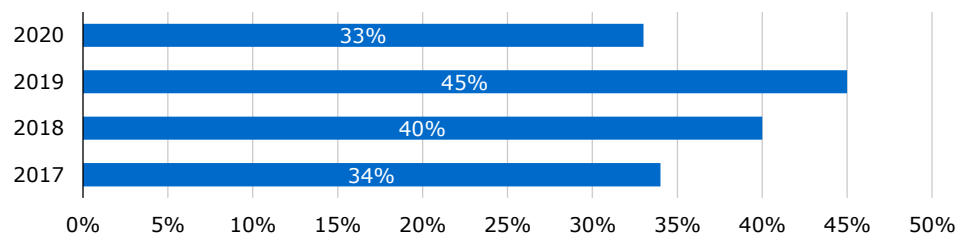
Relatief veel moeilijk vervulbare vacatures in bouw, industrie en ict

In de bouwnijverheid geeft 22% van de bedrijven aan dat er vacatures zijn ontstaan sinds half maart 2020 en 14% dat (een deel van) die vacatures moeilijk vervulbaar waren. Dit houdt in dat bij meer dan de helft van de bedrijven met ontstane vacatures in deze sector 1 of meerdere moeilijk vervulbare vacatures zijn ontstaan. Dat is hoog in vergelijking met andere sectoren. Ook in de industrie en de sector informatie en communicatie bedraagt dit aandeel meer dan de helft.

Gemiddeld een op de drie ontstane vacatures moeilijk vervulbaar

Als we alle vacatures die sinds halverwege maart 2020 zijn ontstaan bij de bedrijven in dit onderzoek bij elkaar optellen, was gemiddeld een derde van de ontstane vacatures moeilijk vervulbaar. Werkgevers konden in de enquête zelf aangeven of vacatures moeilijk vervulbaar zijn. Het gaat dus om de perceptie van de werkgever. UWV voert met enige regelmaat onderzoek uit naar het wervingsgedrag van werkgevers.¹⁰ In de periode mei-juni 2019 gaven werkgevers nog aan dat 45% van de in het afgelopen jaar ontstane vacatures moeilijk vervulbaar was. In het voorjaar van 2018 betrof dit 40% en in mei-juni 2017 ging het om 34%. Hiermee is de stijgende trend in 2020 doorbroken en ligt het aandeel ontstane vacatures dat moeilijk vervulbaar is weer op het niveau van 2017.

Figuur 2 Ontwikkeling aandeel moeilijk vervulbare vacatures 2017-2020, gebaseerd op meerdere metingen van UWV

⁸ Vanwege de coronapandemie viel de netto respons lager uit dan beoogd, waardoor de onderzoeksresultaten over bedrijven met moeilijk vervulbare vacatures op sectorniveau een grotere onzekerheid kennen. Hier moet rekening mee worden gehouden bij de interpretatie van de resultaten. Zie voor meer informatie bijlage 1.

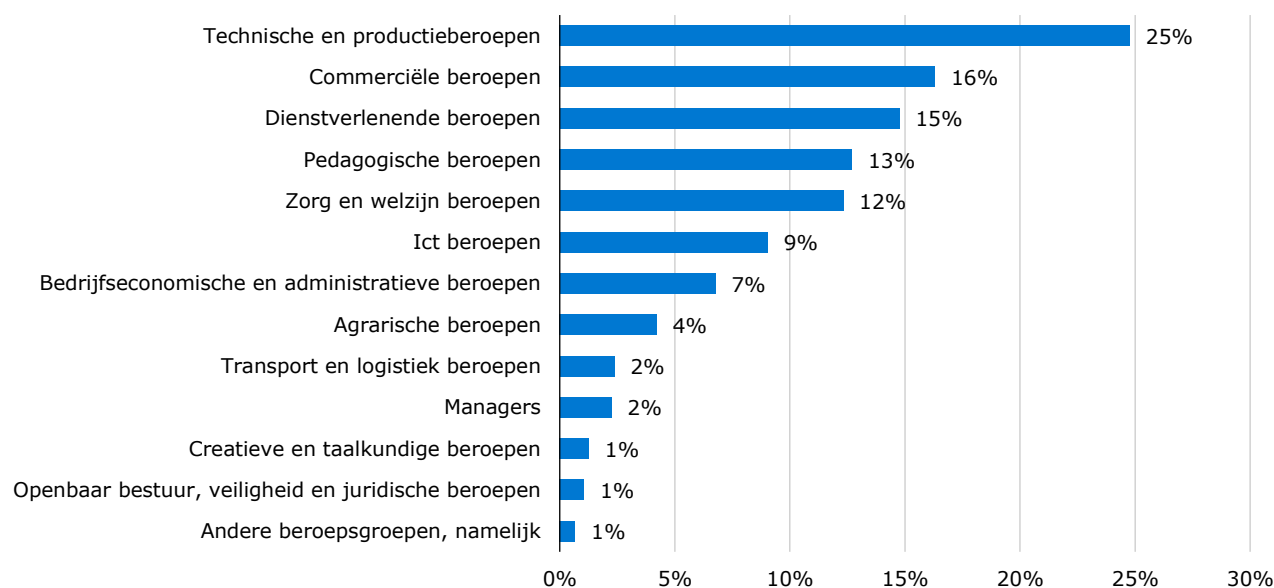
⁹ Vanwege de lage respons is het aandeel bedrijven met moeilijk vervulbare ontstane vacatures sinds half maart 2020 voor de landbouw en de sector cultuur, sport, recreatie en overige dienstverlening niet apart weergegeven.

¹⁰ In voorgaande metingen werd een meetperiode aangehouden van een jaar en werd dus gemeten hoeveel van de vacatures die in een jaar waren ontstaan moeilijk vervulbaar waren. In dit onderzoek gaat het om het aantal ontstane vacatures sinds halverwege maart tot moment van afname van de enquête: september-half november 2020.

Vacatures voor technische en productieberoepen vaker moeilijk vervulbaar

Een kwart van de bedrijven waar sinds het begin van de coronacrisis moeilijk vervulbare vacatures zijn ontstaan, geeft aan dat zij moeite hadden met het invullen van hun vacatures voor technische en productieberoepen. Daarbij ging het volgens bedrijven onder andere om cnc-verspaners, werkvoorbereiders en storingsmonteurs.¹¹ Daarnaast noemde 16% van de bedrijven commerciële beroepen en 15% dienstverlenende beroepen als moeilijk vervulbaar. Commerciële beroepen waarbij het lastig is om vacatures te vervullen, zijn bijvoorbeeld sales managers, verkopers en inkopers. Werkgevers die dienstverlenende beroepen als moeilijk vervulbaar hebben opgegeven noemen onder meer (industriële) schoonmakers en glazenwassers.

Figuur 3 Moeilijk vervulbare vacatures sinds de coronacrisis: verdeling over beroepsgroepen
Aandeel vestigingen dat aangeeft dat er sinds halverwege maart 2020 moeilijk vervulbare vacatures zijn ontstaan, naar beroepsgroep (meerdere antwoorden mogelijk)

9% van de werkgevers geeft aan dat er moeilijk vervulbare vacatures zijn ontstaan voor ict-beroepen. Dit is naar verhouding met het aantal mensen dat werkzaam is in een ict-beroep hoog: 5% van alle werkenden werkt in een ict-beroep.¹² Andersom geeft 7% van de werkgevers met moeilijk vervulbare vacatures aan dat het (deels) om bedrijfseconomisch-administratieve beroepen gaat, terwijl het daar juist gaat om een grote beroepsgroep (19% van alle werkenden).

Om een beeld te geven van kansen en kwetsbare groepen brengt UWV gelijktijdig met dit artikel een overzicht uit met specifieke beroepen binnen verschillende sectoren waarvoor werkgevers binnen nu en een jaar lastig personeel denken te kunnen vinden.¹³ Ook bevat het overzicht beroepen waarin werkgevers juist minder personeel denken nodig te hebben. Deze verwachtingen zijn gebaseerd op open antwoorden van werkgevers in de enquête.

Gebrek aan sollicitanten grootste oorzaak moeilijk vervulbare vacatures

De helft van de bedrijven waar sinds half maart 2020 moeilijk vervulbare vacatures zijn ontstaan, noemt als oorzaak een gebrek aan sollicitanten (52%). In een eerdere meting in 2018 werd deze reden ook het vaakst genoemd als oorzaak.¹⁴ Het ontbreken van de benodigde vakkennis (26%) en benodigde werkervaring bij sollicitanten (20%) werden daarnaast het vaakst genoemd als oorzaak voor het moeilijk kunnen invullen van vacatures. Ook was volgens 14% van de bedrijven het opleidingsniveau en volgens 6% van de bedrijven de opleidingsrichting niet passend.

¹¹ Dit is gebaseerd op open antwoorden van werkgevers.

¹² CBS statline werkzame beroepsbevolking naar beroep (2020)

¹³ UWV (01-04-2021). Verwachtingen werkgevers voor 2021. Indicatie uit werkgeversenquête UWV.

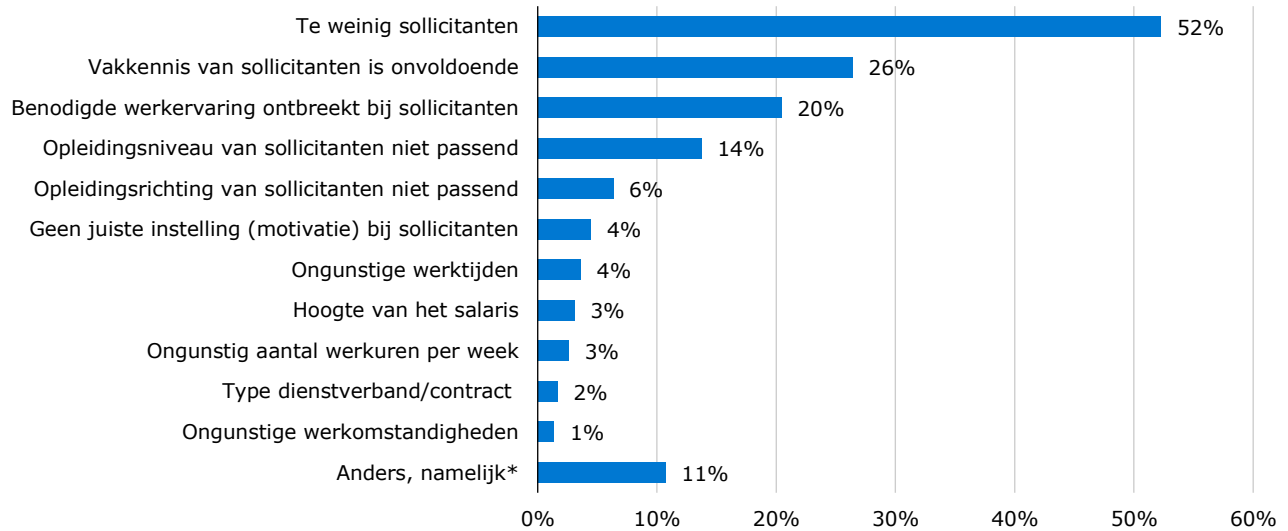
¹⁴ UWV (21-08-2018). Moeilijk vervulbare vacatures: oorzaken en gevolgen voor werkgevers.

Naast de oorzaken die bedrijven zijn voorgelegd, gaf 11% van de respondenten nog andere oorzaken aan voor het moeilijk kunnen vervullen van vacatures. Deze redenen zijn als volgt te clusteren:

- Specifieke/specialistische functie/specifieke eisen;
- Te grote afstand tussen de woonplaats van de sollicitant(en) en de werkplek;
- Benodigde soft skills ontbreken bij de sollicitant(en).

Figuur 4 Oorzaken moeilijk vervulbare vacatures

Aandeel vestigingen waar sinds halverwege maart 2020 moeilijk vervulbare vacatures zijn ontstaan (meerdere antwoorden mogelijk)

Bijlage 1: Onderzoeksmethode

In opdracht van UWV heeft onderzoeksbureau DESAN in de periode september - half november 2020 ruim 10.000 bedrijfsvestigingen met minimaal twee werknemers benaderd met het verzoek mee te werken aan een telefonische enquête over werving en vaardigheden van personeel. Contactpersonen die niet in staat of bereid waren de vragen telefonisch te beantwoorden, kregen de optie aangeboden om de vragenlijst online in te vullen.

Voor het onderzoek heeft DESAN een steekproef getrokken uit LISA, een populatiebestand van bedrijfsvestigingen, gestratificeerd naar 15 sectorclusters (zie tabel 2) en 3 grootteklassen. Vestingen uit de SBI-afdeling 78 (arbeidsbemiddeling, uitzendbureaus en personeelsbeheer) zijn buiten beschouwing gelaten.

De vragenlijst voor het onderzoek is opgesteld door UWV, met advies van DESAN. Naast vragen over werving en vaardigheden van personeel zijn enkele vragen opgenomen over de impact van de coronapandemie. De vragenlijst is hoofdzakelijk telefonisch afgenomen door enquêteurs van DESAN. Een klein deel (8%) van de respondenten heeft de vragenlijst online ingevuld.

De netto respons bestond uit 2.790 bedrijfsvestigingen. Deze respons is lager dan beoogd, mede door de diverse coronamaatregelen die de afname van de telefonische interviews bemoeilijkten. Om representatieve uitspraken te kunnen doen over de populatie van bedrijfsvestigingen in Nederland zijn de resultaten gewogen naar sector en grootteklasse. Vanwege de lagere netto respons kennen de onderzoeksresultaten over het aandeel bedrijven met moeilijk vervulbare vacatures op sectorniveau een hogere onzekerheid.

DESAN heeft een databestand met weegfactoren, een tabellenboek en een onderzoeksverantwoording aan UWV opgeleverd. De analyses voor dit artikel zijn door UWV verricht.

Tabel 2 Gehanteerde namen van sectoren

Sector (SBI 2008)	Gehanteerde naam
A Landbouw, bosbouw en visserij	Landbouw
BCDE Delfstofwinning, Industrie, Energievoorziening, Waterbedrijven en afvalbeheer	Industrie
F Bouwnijverheid	Bouwnijverheid
G 46 Groothandel	Groothandel
G 45 47 Autohandel en detailhandel	Detailhandel en autohandel
H Vervoer en opslag	Vervoer en opslag
I Horeca	Horeca
J Informatie en communicatie	Informatie en communicatie
K Financiële instellingen	Financiële instellingen
L N Onroerend goed en Verhuur van roerend goed en overige zakelijke dienstverlening (excl. 78 arbeidsbemiddeling etc.)	Verhuur en overige zakelijke diensten
M Advisering, onderzoek en overige specialistische zakelijke dienstverlening	Specialistische zakelijke diensten
O Openbaar bestuur, overheidsdiensten en verplichte sociale verzekeringen	Openbaar bestuur
P Onderwijs	Onderwijs
Q Gezondheids- en welzijnszorg	Gezondheids- en welzijnszorg
RS Cultuur, sport en recreatie en Overige dienstverlening	Cultuur, sport, recreatie, overige dienstverlening

Colofon

Uitgave

UWV Arbeidsmarktinformatie en -advies, 1 april 2021

Postadres

UWV
Afdeling Arbeidsmarktinformatie en -advies
Postbus 58285
1040 HG Amsterdam

Inlichtingen

Jena.deWit@uwv.nl

Auteurs

Jena de Wit

Volg ons

Disclaimer

Alles uit deze uitgave mag worden overgenomen, graag zelfs, maar gebruikt u wel de bronvermelding.

UWV © 2021

De kennispublicaties van UWV hebben betrekking op vier gebieden. Deze kennen een eigen kleurcodering. Zo kunt u snel zien op welk gebied een publicatie betrekking heeft:

ontwikkelingen in de sociale zekerheid
arbeidsmarkt en arbeidsparticipatie

verder professionaliseren van de dienstverlening
financiële aspecten van de sociale zekerheid